

10. Okt. 1893: 1. Bøh af Lovf.

om Forandr. i Helligdagsloven. 66

Maaened, hvis der skulde være Tale om at
 maa det, her tilsigtes. Rent bortset herfra
 finder jeg, at det er en ejendommelig Be-
 rægtningsmaade af Thyendets Stilling, som
 her skal slaas fast i den danske Lovgivning.
 Betragtningensmaaden, er nemlig denne, at
 naar Tjenestehender ikke kunne faa Lejlighed
 til at betale paa bestemte Dage, betale de
 overhovedet ikke. Jeg ved ikke, hvad der be-
 rettigger Lovgivningsmagten til at sætte et
 saadant Stempel paa Thyendet. Tjeneste-
 hendet er allerede i Forvejen stillet i en vis
 Andtagelsesstilling her i Samfundet, og det
 forekommer mig, at ved denne Lov stiller
 man det atter i en anden Andtagelsesstilling
 og i en Stilling, der er nedsettende for den
 Klasse, her er Tale om. Jeg tror ikke, Lov-
 givningsmagten er berettiget til at sætte et
 saadant Stempel paa en hel Samfundsklasse.
 Jeg ved nok, at i den senere Tid under de
 Debatter, der have været førte om Thyendets
 Stilling, er der en Del Mennesker, der
 have været tilbøjelige til at betragte Thyendet
 paa en ganske ejendommelig Maade, s. Eks.
 ved at ville have slaet fast, at et Tjeneste-
 yende, der forlader sin Tjeneste i Udte, skal
 kunne forfølges af Politiet omkrent paa lige-
 nende Maade, som man forfølger Mennesker,
 der bryde ud af Fængslerne. Det fore-
 kommer mig ogsaa at være en noget ned-
 værdigende Betragtning af den hele Klases
 Stilling i Samfundet. Og det forekommer
 mig, at den her anvendte Betragtningensmaade
 er af en saadan Natur, at Lovgivningsmagten
 aldeles ikke er berettiget til at sætte et saa-
 dant Stempel paa Thyendeklassen, navnlig da
 der slet ikke foreligger nogen Oplysning om,
 hvilket Omfang det Forhold finder Sted,
 om her er Tale om. Der foreligger en
 Paastand fra en Forjamling af Folk, der ere
 interesserede i at jaelge saa meget som muligt
 og stasse sig saa stor en Fortjeneste som mu-
 ligt; der foreligger en Paastand, men ikke
 nogen Oplysning om, hvorvidt det Forhold
 virkelig eksisterer og i hvilket Omfang. Det
 forekommer mig, at hvis man skal foretage
 Lovforanstaltninger, maa man have bestemte
 Oplysninger om de Forhold, man skal be-
 omme gennem Lovgivningen. Man kunde
 opfaae det Spørgsmaal, om Thyendet

overhovedet saadan i Almindelighed faar
 Kredit hos de handlende rundt omkring. Jeg
 er tilbøjelig til at tro, at det sfter i en meget
 ringe Grad, at Tjenestefolk købe paa Kredit
 og at der udleveres dem Varer paa Kredit;
 men man maa vide noget bestemt i den Ret-
 ning, forinden man vedtager Lovbestemmelser
 paa en saadan Basis, navnlig naar det er en
 Bestemmelse, som er nedværdigende for en
 hel Stand her i Samfundet. — Det fore-
 kommer mig nærmest, at det vilde være mere
 korrekt, naar Lovforslaget havde været mo-
 tiveret ved, at man skal give Thyendet Lej-
 lighed til hurtigt at give sin Lon ud ved at
 købe for den hos de handlende. At de
 handlende se saaledes paa Sagen, at der den
 1ste Maj og 1ste November er en Del Folk,
 der faar Benge i Lommen, og derfor ønske
 at holde Butikkerne aabne, for at Pengene
 saa hurtigt som muligt kunne blive omsatte i
 Varer og de gøre Forretninger paa de
 Dage, det forekommer mig at ramme den
 Tanke, som virkelig vilde blive realiseret
 ved dette Lovforslag, bedre end naar
 man siger: det er for at faa vort
 Tilgodehavende betalt, at vi ønske dette,
 og jeg tror navnlig ikke, at det er berettiget
 af Lovgivningsmagten, at stemple en hel
 Samfundsklasse og sige, at naar den ikke
 kan faa Lejlighed til at betale sin Gæld paa
 en bestemt Dag, saa betaler den overhovedet
 ikke. Det er at sætte en Plet paa en Sam-
 fundsklasse, hvad jeg paa ingen Maade kan
 være med til. Navnlgt kan jeg ikke være
 med til det af den Grund, at de handlende
 og Haandværkerne jo slet ikke savne Lejlighed
 til at faa det Tilgodehavende ind, som de
 have hos Thyendet. Det er jo nemlig ikke
 forbudt dem i Næringsloven at modtage
 Benge paa Helligdage. De handlende og
 Haandværkerne maa ikke holde deres Bu-
 tikker aabne til Salg, men der er ingen, som
 forbyder dem at modtage Benge i deres pri-
 vate Lejlighed eller paa deres Kontor, naar
 de indrette sig paa den Maade, at de kun
 modtage deres Tilgodehavende. Ad den Vej
 kunde Haandværkerne og de handlende meget
 let give Thyendet Lejlighed til at komme til
 at betale dem, hvis det virkelig er det, det
 drejer sig om, saa jeg kan slet ikke se, at der